

Žamberk

Kraj: Pardubický

Správní obvod: Žamberk

Nadmořská výška: 465 m n. m.

Počet obyvatel: 5 848

Adresa URL: www.zamberk.eu

Okres: Ústí nad Orlicí

GPS souřadnice: 50.087301N, 16.465201E

První pís. zmínka: 1332 (692 let)

PSČ: 564 01

Facebook: [zamberk.eu](https://www.facebook.com/zamberk.eu)

Historie obce Žamberk

Město Žamberk vzniklo ve 2. polovině 13. století na místě slovanské osady, podél řeky Orlice, na křižovatce obchodních cest. O kolonizaci zdejšího kraje se zasloužili zástupci rodu Půticů, původem z Plzeňska. První písemná zmínka o Žamberku pochází z roku 1332. Díky německým osadníkům získalo město název Senftenberg. Již ve 2. polovině 14. století je však užíván český název města – Žamberk. Po roce 1341 dochází k neobvyklému rozdělení města na dvě poloviny, z nichž jedna náležela k hradu Litice a druhá k hradu Žampachu. Toto rozdělení trvalo až do roku 1575.

V době vlády Jiřího z Poděbrad byla v nedalekém Kunvaldu založena ze stoupenců myšlenek Petra Chelčického Jednota českobratrská. Po roce 1575 se díky Mikuláši z Bubna stává Žamberk poprvé ve své historii městem sídelním. Před rokem 1600 byla dokončena renesanční budova zámku, město zůstalo v rukou majitelů z rodu Bubna více než 230 let. Obyvatelé města postupně dosahovali práv a privilegií. Velmi neblaze dolehly na město i jeho obyvatele události třicetileté války, tehdy bylo zapáleno a požárem bylo zničeno 45% domů, v roce 1643 vyhořel během nájezdů Švédů také žamberský zámek. Od roku 1809 je panství Žamberk majetkem hraběte Veriana Windischgrätze. Jeho posledními vlastníky byli od roku 1815 Parishové.

Do roku 1848 byl Žamberk součástí allodiálního panství, rokem 1848 bylo zrušeno patrimoniální zřízení. Na místo vrchnostenských úřadů nastoupily úřady státní. Žamberk se stal sídlem soudního i politického okresu a zůstal jím do roku 1960.

V 19. a 20. století vznikla v Žamberku řada průmyslových podniků. Do dějin 20. století zasáhly události obou světových válek. Žamberk je spojen s působením výsadku BARIUM. Od 01.01.2003 získal Žamberk opět na svém významu, v rámci reformy státní správy zde vznikl pověřený úřad III. stupně s rozšířenou působností.

